

پس از پیروزی انقلاب اسلامی به واسطه نیاز جامعه به نیروی انسانی توانمند و ماهر، گسترش مراکز علمی بیشتر از گذشته احساس می‌شد. از طرفی ظرفیت دانشگاه‌ها نیز پاسخگوی نیاز کشور نبود و بر همین اساس ساختارهای علمی و آموزشی متنوعی در کشور راه‌اندازی شد.

پیش از انقلاب در اکثر رشته‌ها، تحصیلات دانشگاهی محدود به مقاطع کاردانی و کارشناسی بود، اما بعد از انقلاب اسلامی شاهد رشد قابل ملاحظه‌ای در سطح تحصیلات تکمیلی به ویژه مقطع دکتری بودیم.

رشد دانشجویان در مقاطع تحصیلات تکمیلی موجب شد پژوهش در دانشگاه‌ها و مراکز علمی رشد محسوسی داشته باشد که ثمره آن پیشرفت تکنولوژی و بومی‌سازی اقلام مورد نیاز کشور بود.

در همین ارتباط؛ رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در گفت‌وگویی گفت: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آموزش عالی قبل از انقلاب بی‌عدالتی جدی در دسترسی به آموزش عالی بود به طوری‌که آموزش عالی قبل از انقلاب فقط در دسترس طیف محدودی از جامعه قرار داشت هم به لحاظ جغرافیایی و هم به لحاظ طبقاتی در قبل‌از انقلاب نزدیک به ۷۰ درصد دانشجویان ما فقط در شهر تهران ساکن بودند و ۳۰ درصد در سایر شهرها بودند. وی افزود: این امر تمرکز جمعیت دانشجویی در پایتخت و محرومیت شهرها و استان‌ها و شهرستان‌ها از آموزش عالی را نشان می‌دهد، جالب‌تر این‌که این امر از وقتی مقایسه می‌کنیم ۹۵ درصد جمعیت دانشجویی قبل از انقلاب در ۶ شهر کشور شامل تهران، اصفهان، مشهد، تبریز، اهواز و شایب شیراز متمرکز شده بود. لذا قبل‌از انقلاب دسترسی به آموزش عالی برای یک طیف خاص محدود شده بود و ما شاهد بی‌عدالتی و نابرابری جدی در عرصه آموزش عالی کشور بودیم. رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی با مقایسه این وضعیت با زمان کنونی گفت: بعد از انقلاب

انحصار تربیت معلم در دانشگاه فرهنگیان یا استفاده از همراهی سایر دانشگاه‌ها برای تربیت معلم، محل مناقشه است؛ برخی کارشناسان معتقدند دانشگاه فرهنگیان با وضعیت موجود، توان تأمین معلم مورد نیاز را ندارد.

جذب دانش‌آموختگان سایر دانشگاه‌ها در وزارت آموزش و پرورش، موضوعی بوده که سال‌هاست محل بحث و بررسی صاحب‌نظران است. هم‌اکنون فارغ از جهت‌گیری‌های سیاسی و در یک روند تخصصی، موضوعی که نیازمند بررسی دقیق کارشناسی است، ضرورت استفاده نظام آموزش و پرورش کشور از فارغ‌التحصیلان سایر دانشگاه‌ها (البته با گذراندن یک سال آموزش مهارت معلمی در دانشگاه فرهنگیان) است.

هم‌اکنون دانشگاه فرهنگیان با مشکلاتی در حوزه فضای آموزشی و هیئت علمی مواجه است؛ وزیر آموزش و پرورش در دورانی که به عنوان رئیس دانشگاه فرهنگیان فعالیت داشت، گفته بود: اکنون از ۳ میلیون مترمربع فضای دانشگاه در سراسر کشور، کمتر از ۱۰ درصد استاندار است؛ چنین شرایطی را تحویل گرفتیم اما آن را به گونه‌ای متفاوت تحویل خواهیم داد.

در گفت‌وویی با استاد دانشگاه فرهنگیان و معاون اسبق وزارت آموزش و پرورش و همچنین معاون اسبق دانشگاه فرهنگیان، موضوع انحصار تربیت معلم در دانشگاه فرهنگیان یا مشارکت سایر دانشگاه‌ها مورد بررسی قرار گرفت.

معاون سابق دانشگاه فرهنگیان در پاسخ به این پرسش که هدف از تأسیس دانشگاه فرهنگیان چیست و آیا این دانشگاه به اهداف مدنظر رسیده است یا خیر؟ گفت: دانشگاه فرهنگیان یک دانشگاه ماوریت‌گرای حرفه‌ای برای تأمین، تربیت و توانمندسازی معلمان متخصص و متعهد برای

سهم ۷۰ درصدی تهران به حدود ۲۲ درصد رسیده است یعنی الان جمعیت دانشجویان تهران چیزی حدود ۲۲ درصد کل جمعیت کشور است مابقی در استان‌ها و شهرستان‌های دیگر توزیع شده است. معادله تغییر کرده است و این نکته بسیار مهم است.

وی اظهار داشت:، یکی دیگر از ویژگی‌های آموزش عالی قبل از انقلاب، بر مرانه بودن جمعیت دانشگاهی اعم از دانشجو و استاد بود. یعنی دانشگاه‌های قبل از انقلاب بسیار مردانه بودند. سال‌ا آخر قبل از انقلاب جمعیت دانشجویی ما حدود ۱۶۰ هزار نفر بود که حدود ۲۰ هزار نفر جمعیت دانشجویی ما خانم بودند و سهم خانم‌ها بسیار ناچیز بود امروز سهم دانشجویان خانم ما از آموزش عالی کشور برابر با آقایان است. یعنی ۵۰ به ۵۰ به نفع خانم‌ها و آقایان توزیع شده است.

نامبرده گفت: بنابراین به لحاظ جنسیتی آموزش عالی قبل از انقلاب یک آموزش عالی مردانه است و آموزش عالی بعد از انقلاب، مبتنی بر توانمندی است و افراد در رقابت مبتنی بر دانش و محفوظات و فارغ از بحث‌های جنسیتی قبول می‌شوند.

وی با اشاره به بخش هیئت علمی گفت: در این بخش نیز وضعیت همین‌گونه است، بعد از انقلاب در

«انقلاب اسلامی»

آغازگر عدالت آموزشی در دانشگاه‌ها

بخش هیئت علمی میانگین ۱۴ برابر جمعیت اعضای هیئت علمی رشد کرده است. این ۱۴ برابر، برای خانم‌ها ۳۰ درصد است درحالی‌که برای آقایان حدود ۱۰ تا ۱۱ درصد است. بنابراین سهم خانم‌ها از رشد جذب اعضای هیئت علمی از اول انقلاب تا الان سهم ۳۰ برابری است در حالی‌که سنهم آقایان سهم ۱۱ برابری است بنابراین این‌جانی مبتنی بر توانمندی سهم خانم‌ها افزایش پیدا کرده است.

وی افزود: امروز حدود ۳۰ درصد اعضای هیئت علمی ما خانم‌ها هستند حاصل جمع این رشد که آموزش عالی قبل از انقلاب آموزش عالی ناعادلانه‌ای

دانشگاه Kayhan@Daneshgah

در دسترسی است و آموزش عالی مردانه‌ای است در جنسیت، اما آموزش عالی امروز ما، آموزش عالی عادلانه‌ای است به‌معنای برخورداری، برای همه در دورترین مناطق و از نظر جنسیتی آموزش عالی ما آموزش عالی صلاحیت محور و توانمندی محور است تا جنسیت محور که این دستاورد بزرگ انقلاب است.

رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی اظهار داشت:: بیشترین رشد ما بعد از انقلاب در حوزه تحصیلات تکمیلی بود به عنوان مثال مقطع دکتری‌ای که نسبت‌به قبل از انقلاب ۱۶۷ برابر شده‌است. بیشترین

دانشگاه

نسبت به قبل از انقلاب رشد بسیار زیادی داشتند. نامبرده با اشاره به رشد کمی آموزش عالی در

سال‌های بعد از انقلاب گفت: جهت‌گیری‌های آموزش عالی کشور در سال‌های بعد از انقلاب تابع میزان تقاضا برای تحصیل و سیاست‌های کلان، نوساناتی داشته است

به عنوان مثال در یک دوره‌ای اصل دسترسی برابر به آموزش عالی موجب شد توسعه کمی چشمگیری داشته باشیم در آن مقطع از زمان، با تحلیلی که از وضعیت

جمعیت دانشجویی داشتند و این‌که فرزندان مناطق محروم به‌دلیل ضعف مالی؛ امکان حضور در شهرهای بزرگ را نداشته‌اند آموزش عالی را به‌ویژه در زیرنظام پیام نور به‌گونه‌ای توسعه دادند که نیاز به مهاجرت نباشد، این موجب گسترش چشمگیر و کمی آموزش عالی شد. رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی افزود: در دوره‌ای دیگر نیاز کشور به تولید علم بیشتر بود و گونه‌سای آموزش در پایان تحصیل از مهارت لازم برای حضور بازار کار برخوردار باشد.

رشد جمعیت دانشجویی ما بعد از انقلاب نسبت به قبل از انقلاب در دوره تحصیلات تکمیلی است. در واقع مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد رشد کرده است ولی سهم ما در دکتری یک جهش داشت درحالی‌که قبل از انقلاب محدودی از دانشگاه‌ها مقطع دکتری داشتند. وی افزود: امروز بسیاری از دانشگاه‌های ما امکان تربیت دانشجوی دکتری را دارند از سوی دیگر رشد جمعیت دانشجویی ما در بخش‌هایی مثل علوم انسانی و هنر بعد از انقلاب بیشتر از رشته‌های دیگر بوده است یعنی بیشتر از علوم پایه بوده‌است همه رشته‌ها رشد کرده‌اند اما برخی رشته‌ها از جمله هنر و علوم انسانی

صفحه ۷

پنج‌شنبه ۲۶ بهمن ۱۴۰۲

۵ شعبان ۱۴۴۵ – شماره ۲۳۵۱۸

در آن مقطع تشخیص این بود که ما برای پیشرفت و ارتقای جایگاه‌هام در تولید علم، نیاز به توسعه تحصیلات تکمیلی داریم. بر همین اساس شاهد جهش آموزش عالی و پذیرش دانشجوی دکتری بودیم، چون پذیرش دانشجوی دکتری یعنی افزایش دستیاران پژوهشی که منجر به رشد در تولید مدارک علمی می‌شود، بنابراین ما به‌جایی رسیدیم که ۱۱ برابر میانگین جهانی رشد تولید علم داشتیم.

وی افزود: آموزش عالی در یک دوره با نگاه دسترسی برابر خانواده‌های کم‌بضاعت و بی‌بضاعت به‌صورت کمی در سطح کشور توسعه پیدا کرد و در یک دوره‌ای برای کمک به تولید علم کشور، تحصیلات تکمیلی رشد پیدا کرد. امروز اتفاقی که افتاده این است که بحث کیفیت در کنار رشد کمی در اولویت قرار گرفته است. امروز توجه به ارتقای کیفی آموزش عالی در صدر سیاست‌ها قرار دارد و یکی از شاخص‌های این ارتقا کیفیت عبارت است از پاسخگویی به نیاز جمعیت برای پاسخگویی به نیاز جامعه. نامبرده گفت: از این رو باید ارتباط بین تحصیل و اشتغال را ایجاد کنیم و در دوره سوم که الان در آن قرار داریم، ارتقا کیفیت در آموزش عالی در اولویت است برای این ارتقای کیفیت برنامه‌هایی به‌طور موزای در حوزه‌های مختلف طراحی شده است یکی از برنامه‌های مهم در حوزه آموزش عالی نیاز بازار کار و توجه به تناسب تحصیل با بازار کار است بر همین اساس اقداماتی که وزارت علوم با محوریت معاونت آموزشی انجام داده است بازنگری سرفصل‌ها است. وی اظهار داشت: در این بازنگری به سرفصل‌ها و محتوایی که مورد نیاز بازار کار است توجه شده تا بتوان صلاحیت‌هایی را که کارفرما از دانشجو در پایان تحصیل انتظار دارد ایجاد کنیم.

رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی با بیان اینکه برای راه‌اندازی رشته‌ها و توسعه کمی، گروه‌ها، دانشکده‌ها و ظرفیت‌های جدید آموزش عالی به ارائه پیوست اشتغال توجه شده است، گفت: یعنی اگر پیوست اشتغال و طرح توجیهی ناظر بر بازار کار دانش‌آموختگان آن رشته وجود نداشته باشد، وزارت علوم برای موافقت با این تقاضاها با ملاحظه‌ای جدی رفتار می‌کند.

به نقل از خبرگزاری مهر؛ وی در پایان با اشاره به یکی دیگر از محورهای ارتقای کیفیت در آموزش عالی گفت: در دناون برنامه هفتم توسعه احکامی آمده است که این رویکرد وزارت علوم را در راستای تناسب بین تحصیل و اشتغال تقویت می‌کند. وزارت علوم موظف است علاوه‌بر درس نظری، درس عملی و دروس مهارتی تعریف کنند و گونه‌سای این دانش‌آموخته در پایان تحصیل از مهارت لازم برای حضور بازار کار برخوردار باشد.

وی افزود: اگر برای تأمین معلم فقط به دانشگاه فرهنگیان و شهید رجایی اتکا کنیم با نیاز فزاینده آموزش و پرورش به معلم چه کار کنیم؟ این وزارتخانه سالانه به ۱۲۰ هزار نیرو نیاز دارد و ۵۰ هزار نفر هم بازنشسته می‌شوند، اکنون با سونامی بازنشستگی معلمان مواجه هستیم در این شرایط باید اصرار کرد که نیروی مورد نیاز الزاما از طریق دانشگاه فرهنگیان تأمین شود؟ معاون اسبق نظارت و ارزیابی دانشگاه فرهنگیان مطرح کرد: معتقدم دانشگاه فرهنگیان با وجود تمام تلاش‌ها نتوانسته است خلأ کمبود معلم را تکمیل کند، این دانشگاه فضای مورد نیاز را در اختیار ندارد یعنی کلاس درس به اندازه کافی ندارد و ساختمان‌های موجود بسیار فرسوده و هر لحظه ممکن است مشکلاتی را برای دانشجویان ایجاد کند.

وی با اشاره به اینکه هیئت علمی رکن دانشگاه است، افزود: هم اکنون ۱۱۷ هزار نفر دانشجو معلم، پذیرفته شدگان آزمون استخدامی و معلمان حلق‌التدریس در دانشگاه فرهنگیان آموزش می‌بینند و برای آنها فقط ۱۲۲۰ نفر هیئت علمی داریم.

نامبرده مطرح کرد: وزیر اسبق در شرایطی وزیر شد که وزیر وقت تصمیم گرفت ۵ پایه دوره ابتدائی را به ۶ پایه تبدیل کند و با کسری شدید معلم مواجه بودیم از سوی دیگر ۱۶ میلیون دانش‌آموز در کشور داریم و باید آموزش با کیفیت برای آنها فراهم کنیم اما در آن مقطع زمانی برای جبران کمبود معلم دوره ابتدائی، راننده‌های آموزش و پرورش را به معلم تبدیل وضعیت کردند. به نقل از خبرگزاری تسنیم؛ وی در پایان گفت: دانشگاه فرهنگیان باید باقی بماند اما برای جبران کمبود معلم اجازه بدهیم از دانشگاه‌های دیگر هم استفاده شود.

معلم در خیابان فریاد بزینم و نیروی خرید خدمات جذب کنیم. معاون سابق وزارت آموزش و پرورش افزود: وزارت آموزش و پرورش در هیچ دولتی اولویت نیست. همچنین تفکر تعطیلی آموزش و پرورش دولتی تومان بوده است. وی در واکنش به این موضوع که در زمان وزیر سابق، نیروهای اراننده در آموزش و پرورش با تغییر وضعیت به عنوان معلم وارد کلاس‌های درس شدند، بیان کرد: نیروهای شرکتی در دولت اصلاحات جذب شدند و با آمدن دولت نهم نیروهای شرکتی به قرارداد کار معین تبدیل وضعیت شدند. در این شرایط بسیاری از آنها مدارک دانشگاهی خود را ارائه کردند که کارشناسی و کارشناسی ارشد بود، جذب راننده یا مدرک کارشناسی بهتر از این است که برای کمبود

نامبرده با اشاره به اُفت کیفیت در دانشگاه فرهنگیان گفت: سرانه این دانشگاه از تمام دانشگاه‌های کشور کمتر است به عنوان مثال در سال ۱۴۰۲، سرانه سایر دانشگاه‌ها

۲۷ میلیون تومان و سرانه دانشگاه فرهنگیان ۱۷ میلیون تومان بوده است. وی در واکنش به این موضوع که در زمان وزیر سابق، نیروهای اراننده در آموزش و پرورش با تغییر وضعیت به عنوان معلم وارد کلاس‌های درس شدند، بیان کرد: نیروهای شرکتی در دولت اصلاحات جذب شدند و با آمدن دولت نهم نیروهای شرکتی به قرارداد کار معین تبدیل وضعیت شدند. در این شرایط بسیاری از آنها مدارک دانشگاهی خود را ارائه کردند که کارشناسی و کارشناسی ارشد بود، جذب راننده یا مدرک کارشناسی بهتر از این است که برای کمبود

تا صدایش را بشنوم اما این‌بار برعکس همیشه درخواست کردم چند دقیقه‌ای مهمان تصویری ما باشد.

رئیس سابق دانشگاه شریف گفت: قبل از اینکه ساعت راه‌پیمایی شروع شود مردم از خانه‌های به بیرون می‌زنند و مسیر راهپیمایی را از میدان امام حسین تا میدان آزادی طی می‌کنند. این‌جا که هستیم سردر دانشگاه شریف است و این دانشگاه نگین افتخار آموزش عالی کشور است و عصای دست جمهوری اسلامی در حوزه علمی و فناوری می‌دانیم. دانشگاه ایران، اساتید و کارکنان شریف همه در خدمت استقلال وطن و رهبری خود خواهند جنگید. شریف در خدمت ملت ایران است.

همان‌طور که صحبت می‌کردیم، ناگهان رئیس سابق دانشگاه شریف با دست سرپرست دانشگاه صنعتی و شریف را نشان داد و گفت: «آقای دکتر»؛ بعد از سلام

و احوال‌پرسی من را به سرپرست دانشگاه نشان داد و گفت که حتما با بنده صحبت کند، سرپرست دانشگاه چند دقیقه‌ای مکث کرد و بعد از سلام و احوال‌پرسی

در حاشیه راهپیمایی ۲۲ بهمن ۱۴۰۲ رخ داد

گزارشی از رونمایی سامانه هوشمند در دانشگاه شریف

همان‌طور که به غرفه‌های دانشگاه شریف می‌نگریستم اطلاعات جمع‌آوری می‌کردم چشمم به رئیس سابق دانشگاه افتاد؛ قیلا هم با او را ملاقات کرده بودم به یاد دارم که برای آنجلسه‌ها جلسسه‌ای در دانشگاه شریف به نام «تور شریف» برگزار شده بود و او جلوتر از همه افراد در صندلی اول نشسته بود، به سمتش قدم برداشتم، اصلا نیازی به یادآوری نبود قبل از اینکه خودم را معرفی کنم من را به یاد آورد، مثل همیشه در خواست‌کردم چند دقیقه‌ای با هم صحبت کنیم و او مثل همیشه روی من را زمین نگذاشت و از او درخواست کردم به گوشه‌ای برویم

سطح شهر مانند پلاک‌خوان‌ها، خودرو پلاک‌خوان، سامانه مدیریت پارکینگ (PMS)، سامانه هدایت پارکینگی (PGS) اطلاعات ترافیکی و وضعیت فعلی ترافیک شهر چهره‌آوری می‌شود و به سامانه جمعیت و تحلیل داده ارسال می‌شود. از طرف دیگر با استفاده از بینایی ماشین وضعیت ترافیک و تعداد ترده‌های هر محور و شاخص ترافیکی Level of Service (LOS) محاسبه می‌شود. در نهایت این دیتاها به صورت بهینه در پایگاه داده‌های توزیع‌شده ذخیره می‌شود و تحلیل داده بر روی دیتا خام صورت می‌پذیرد. این روش اصلی این سامانه در حجم و سرعت ارسال بسیار بالا، تنوع زیاد داده‌های دریافتی و خرابی داده است که نیازمند استفاده از سیستم‌ها و الگوریتم‌های پیشرفته برای حل مشکلات مربوط به کلان‌داده‌ها است تا امکان ذخیره‌سازی بهینه و پردازش چندین میلیارد رکورد دیتاییسی و تصویری به وجود آید.

در سامانه مدیریت هوشمند ترافیک شهری داده‌های دریافتی طی فرآیند data fusion به یکدیگر مرتبط می‌شوند و ارزش و کیفیت هر داده مشخص می‌شود و در نهایت با استفاده از روش‌های تحلیل داده و هوش مصنوعی اطلاعات ارزشمند از داده خام به دست می‌آید. از جمله کاربردهای این سامانه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

بررسی وضعیت لحظه‌ای ترافیک شهر و پیش و کنترل چراغ‌های قرمز با استفاده از پردازش تصویر و هوش مصنوعی؛ تشخیص تصادفات به صورت لحظه‌ای و پیش‌بینی ترافیک شهر در ساعات و روزهای آینده، بررسی وضعیت لحظه‌ای پارک حاشیه‌ای و پارکینگ‌های طبقاتی و ارزیابی خرابی و کیفیت‌سنجی تجهیزات نصب‌شده، تحلیل آماری ترافیک شهر.

به نقل از خبرگزاری فارس؛ با استفاده از این سامانه تاثیر افزودن و حذف گذرگاه در سطح شهر پیش‌بینی می‌شود و پس از اعمال تغییرات تاثیر آن قابل ارزیابی خواهد بود. در نهایت با استفاده از این سامانه گام مهمی برداشته شد که از نتایج آن می‌توان مغفل ترافیک برداشته خواهد شد که از نتایج آن می‌توان به کاهش اتلاف وقت شهروندان، کاهش مصرف سوخت (جلوگیری از هدررفت ذخایر انرژی)، کاهش تصادفات و جلوگیری از جرح و فوت شهروندان، کاهش زمان سفر، افزایش فرهنگ رانندگی، افزایش گام مهمی برداشته شد که هر یک تاثیر بسزایی برای رشد و تعالی کشور خواهد داشت.

^[1] هم‌اکنون فضای دانشگاه در سراسر کشور، کمتر از ۱۰ درصد